

Nyhedsbrev

02
23

» Et år med Envafors – status på et specielt år	2
» Årsrapporten for 2022 er landet	3
» Fjernvarmen fjerner konkurrenterne	4
» Miljøstyrelsen tilføjer nyt ukrudtsmiddel til vandværkernes screeningsliste ...	6
» Fejl i tilskudsordning til biogasanlæg koster NK-Spildevand op mod 700.000 kroner	7
» Intelligente lamper spotter dig i gadebilledet	8
» Gadebelysning på sommertændplan	9
» Dronerne indtager nattehimlen	10
» Nyt tømningsregulativ for bundfældningstanke i Næstved og Slagelse Kommune	11
» EU-forslag: Industrien skal betale for spildevandsudledning	13
» Energiforsyning fra solen til undergrunden... til Slagelse!	14
» Grønne lån finansierer fjernvarmeudruling	16

Et år med Envafors – status på et specielt år

Flere års drøftelser og forhandlinger kulminerede i maj 2022, da Envafors A/S – et fælles serviceselskab skabt i samarbejdet mellem NK-Forsyning og SK Forsyning – blev til. Et år er gået, og i anledningen af, at Envafors 25. maj kunne fejre sit 1-års fødselsdag, er det nu tid til at give en foreløbig status for koncernens første år.

Ingen færdige løsninger lå klar

NK-Forsyning og SK Forsyning har til sammen langt over 200 års erfaring med administration, drift og vedligeholdelse inden for forsyningsbranchen. Til trods for dette var der ved fusionen ingen klar opskrift for, hvordan det nye fælles serviceselskab skulle gribe forsyningsarbejdet an, fortæller direktør i Envafors, Steen Lindhardt:

"Det har været vigtigt for os, at vi ikke bare vælger en NK- eller SK-løsning, men at vi i stedet udvikler en fælles Envafors-løsning, som giver mening for hele virksomheden.

Den slags tager tid at udvikle samt implementere og kræver kompromisser hele vejen rundt. Der er dog ingen tvivl om, at det er det rigtige at gøre i forhold til at opnå de synergier og fordele, der var selve formålet bag fusionen."

Det første år i Envafors-regi har derfor i høj grad omhandlet at sætte rammerne og retningslinjerne for de interne arbejdsgange gennem implementeringen af blandt andet nye fælles IT- og økonomisystemer, fortæller Steen Lindhardt.

Flere ressourcer gavner både virksomhed og kunder

Selvom der stadig er mange opgaver at løse, før fusionen er fuldstændt, glæder Margit Jensen, der er økonomidirektør i Envafors, sig over de tiltag og forbedringer, som allerede er trådt i kraft. Hun fremhæver kundecenteret som et eksempel på, hvor sammenlægningen i et fælles serviceselskab har skabt markante forbedringer idet, at kundecenteret nu er blevet både større og mere tilgængelig.

Envafors i tal:

- **60.000** – Så mange opkald håndterede vores Kundecenter i det forgangne år
- **112.000** kundeforhold har vi i dag fordelt på fire forsyningsarter såvel som el- og gas-handel
- Efter sammenlægningen har vi mere end **200** ansatte og omsætter for i omegnen af **én milliard** om året
- **410.000** regninger og fakturaer sender vi hvert eneste år
- **To milliarder** måleværdier svarende til **ca. 63** hvert eneste sekund modtager vi fra blandt andet vand- og elmålere.

Kunderne er dog ikke ene om at få gavn af fusionen, tilføjer hun. Fusionen har nemlig også betydet, at der er afsat flere ressourcer til en række specialfunktioner i staben. Her er der blandt andet blevet oprustet inden for GDPR, HR og kommunikation.

"Sammenlægningen har også betydet, at Envafors har fået flere ressourcer, hvilket gør det nemmere at håndtere nogle af de monopolkrav og stramninger i lovgivningen, der jævnligt påføres forsyningsvirksomhederne.

Lavpraktisk har fusionen også medført besparelser inden for en lang række områder samt gjort os mindre sårbare på andre fronter", fortæller Margit Jensen.

Krig, inflation og energikriser har trukket kræfter

Fusionen har langt fra været ene om at gøre året specielt, fortsætter Steen Lindhardt. For alt imens der er brugt mange kræfter på at udvikle og integrere alt fra fælles IT- og økonomisystemer til personalehåndbøger, har også flere internationale kriser og forhold trukket kræfter i Envafors.

"Krigen i Ukraine har haft kæmpe indvirkning på økonomien såvel som energimarkedet. Det har kunnet mærkes – ikke mindst blandt vores kunder ligesom vores folk i fjernvarmeafdelingen også har fået mere travlt, end hvad de plejer. Dertil kommer, at vi skal bruge en masse ekstra ressourcer på at forberede os på et nyt sikkerhedsdirektiv udarbejdet i EU (NIS2-direktivet)", fortæller Steen Lindhardt.

Årsrapporten for 2022 er landet

I maj udkom Envafors' årsrapport for første gang siden stiftelsen i maj 2022. Årsrapporten gør dig klogere på året, der er gået. Visioner, tanker, økonomi og investeringer i det forgangne år, krydret med ledelsens beretninger om håndteringen af de mange forhold, der har gjort 2022 til et helt særligt år i både Envafors såvel som resten af forsyningsbranchen.

Tilfredshed trods mindre underskud i årsregnskabet

Envafors kom ud af 2022 med et samlet underskud på 5,4 millioner kr. efter skat. Resultatet vækker dog ingen bekymringer hos bestyrelsesformand i Envafors, Anders Gjesing:

"2022 var et meget uforudsigeligt år – også i og måske særligt i – forsyningsbranchen.

»
Læs den fulde årsrapport

Det har selvfølgelig ikke kunnet undgås, at det har påvirket den daglige drift og vores investeringer. Dertil har fusionen også haft flere omkostninger, der dog baner vejen for effektiviseringer i de kommende år. Vi forventer derfor, at 2023 bliver med sorte tal på bundlinjen", fortæller bestyrelsesformanden.

"Som udgangspunkt er det faktisk heller ikke meningen, at Envafors skal give store overskud, da Envafors er sat i verden for at levere service til de to ejere SK Forsyning og NK-Forsyning – en service selskaberne så betaler for hver især. Formålet med selskabet er, at selskaberne sammen kan løse en række opgaver billigere og/eller bedre sammen end hver for sig", forklarer Anders Gjesing.

Slagelse

Fjernvarmen fjerner konkurrenterne

Efterspørgslen på fjernvarme er steget med rekordfart de seneste år. Det sker bl.a. som følge af energikrisen, der indtraf i kølvandet af Ruslands invasion af Ukraine, de deraf historisk høje energipriser og usikkerheden omkring energiforsyningen. For tiden udrulles fjernvarmen ti gange så hurtigt som før det øgede fokus på udfasning af russisk gas.

"Tilslutningen er historisk høj, og vi installerer stik som aldrig før. Med Ukraine-invasionen steg priserne på alt, men vi er stadig yderst konkurrencedygtige ift. f.eks. en individuel varmepumpe, der koster i omegnen af 130.000 kr.", fortæller energichef i Envafors, Carsten Lunde og fortsætter:

"I Korsør og Halsskov har vi en tilslutning på 100 % bl.a. pga. energikrisen, og at gaspriserne steg voldsomt. Nu er gaspriserne faldet igen til det niveau, de havde tidligere, og folk har lidt glemt krisetiden. Alligevel ser det ud til, at vi når mere end 60 % tilslutning for de kommende projekter, så vi også kan realisere dem".

SK Varme, der i 2022 blev en del af Envafors, har på blot 5 år været gennem samme udvikling, som er set over de foregående 50 år. Investeringer i ny produktionskapacitet skal sikre, at de mange nye forbrugere kan understøttes, når danskerne for fremtiden opvarmer boliger uafhængigt af fossile brændsler. Det betyder, at der ses på nye varmepumper, måder at optimere den vedvarende energi på og potentielt nye kilder til fjernvarmen.

Fra CO₂-neutral til vedvarende energi

Rekordsættende 1.400 ejendomme er blevet tilsluttet fjernvarme fra Envafors i 2022, og Envafors er gået fra at etablere 200 fjernvarmestik om året til nu at tilslutte op imod 2.000 årligt.

"I 2010 var vi 60 % på fossilt brændsel i Slagelse Kommune – faktisk næsten 80 % hvis man anskuer affaldsforbrænding med nutidens briller. Samtidig sad vi med fire forskellige fjernvarmeområder i Slagelse, hvor fjernvarmenettet ikke hang sammen – de var slet ikke forbundne. Vi satte os en vision om dels at konvertere 18.000 megawatttimer til fjernvarmen – hvilket svarer til ca. 1.000 parcelhuses årlige forbrug – og dels at blive CO₂-neutrale."

"Vi opnåede hurtigt begge dele. Faktisk fik vi så gode medspillere i Slagelse Sygehus, kommunens ejendomme, Slagelse Boligselskab og Kasernen, at vi er endt med at konvertere 120.000 megawatttimer fra dengang til nul!", siger energichefen.

For ti år siden snakkede man politisk meget om at være CO₂-neutral, men den term bruger man ikke mere.

"I dag handler det om, hvor vedvarende man er – det kan man se på vores fjernvarmedeklaration på nettet – Vi er 86 % på vedvarende energi. Får vi muligheden for at installere vindmøller på matriklerne til at drive varmegærkerne, så er vi netto på 100 % vedvarende energi", siger Carsten Lunde.

Mangedobling af varmesalg

Frem mod 2027 skal i omegnen af 5.300 ejendomme i Slagelse, Skælskør og Korsør tilbydes fjernvarme, og det forventes, at varmesalget fordobles i perioden fra 2017 til 2027.

"Her i Slagelse skal bygges en arrest, en Bauhaus og et transportcenter, som ligger 500 m fra varmegærket. Dem kan vi bare tilslutte nettet. Deres forbrug er lige så stort som hele Skælskør, hvor vi til sammenligning skal grave 72,5 km rør ned for det samme varmegrundlag. Det sætter virkelig tingene i perspektiv – Det er nogle meget vidtrækkende projekter. Uanset bliver det en gevinst for miljøet, den grønne omstilling og den enkelte forbruger!", siger energichefen.

Selvom entreprenørmarkedet og materialemarkedet er overophedede, og priserne på materiale skulle fortsætte deres himmelflugt, spår Carsten Lunde fjernvarmen en stadig støt stigende tilslutning.

"Når vi i tidernes morgen kom for at udrulle fjernvarmen, havde vi måske 35 % tilslutning til en start, og det var jo noget skidt! I dag er der anderledes stor tilslutning, for folk skal ikke have så mange penge op af lommen, som hvis de skal have egen varmepumpe. Tilslutningen er historisk høj, og vi installerer stik som aldrig før – Der er altså rigtig godt gang i hjulene", slutter Carsten Lunde.

"I 2017 leverede SK Varme 230.000 MWh fjernvarme. Allerede i dag leverer man 330.000 MWh, og i 2027 forventes tallet at lande i omegnen af 460.000 MWh, hvis alle potentielle fjernvarmeprojekter realiseres. Det indebærer, at fjernvarmen udbygges i Slagelse Øst og Vest, at fjernvarme udrulles i Skælskør og Korsør, og at det afklares, hvorvidt der kan komme fjernvarme i byer som f.eks. Vemmelev og Forlev."

Miljøstyrelsen tilføjer nyt ukrudtsmiddel til vandværkernes screeningsliste

Danske vandværker skal fremover kontrollere drikkevandet for stoffet LM3. Beslutningen sker som konsekvens af en større landsdækkende screeningsundersøgelse af grundvandet, hvori konklusionen lød, at i omegnen af hver femte grundvandsboring viste tegn på stoffet LM3.

LM3 er et nedbrydningsprodukt fra aktivstoffet terbutylazin og var i perioden fra 1973 og frem til 2008 godkendt som ukrudtsmiddel til bekæmpelse af ukrudt i blandt andet majs, ærter og skovkulturer. Stoffet er i dag ikke længere godkendt til hverken pesticid- eller bioanvendelse.

Usikkerhed om skadeligheden

Selvom kun fem af de i alt 249 grundvandsboringer i screeningsprojektet viste LM3-koncentrationer, der oversteg kravværdien for pesticider i grundvandet, giver det god mening, når Miljøstyrelsen indfører et krav om, at alle vandværker fremover skal testes for LM3. Det mener i hvert fald Søren Højmark Nielsen, der er vandchef i Envafors i Slagelse:

"Skadeligheden af LM3 i grundvandet er stadig ukendt og formegentligt meget lille. I vandsektoren frygter vi dog cocktaileffekten, hvor forskellige biprodukter og affaldsstoffer fra bl.a. pesticider blandes, hvilket kan forårsage helt nye forureningsudfordringer."

Fra et sundhedsmæssigt perspektiv giver de nye krav god mening, fortæller vandchefen. Helst så han dog, at Miljøstyrelsen var mere opsøgende ift. at af-dække, hvilke risici der er forbundet med stofferne, før vandværkerne bruger en masse ressourcer på at bekæmpe noget, som ingen reelt kender skadeligheden af, fortæller han.

Efterspørger nye reguleringsrammer

Vandværkerne screener i dag for ca. 80 forskellige stoffer i drikkevandet. En til eller fra gør derfor ikke den store forskel, fortæller Josef Kaissar Lazar, der er driftsleder hos Envafors i Næstved.

Antallet af stoffer, som vandværkerne screener for, kan dog på sigt risikere at vokse sig langt større. Danske Regioner udarbejdede nemlig i 2018 en bruttoliste med ca. 1.500 potentielt skadelige pesticider og metabolitter, hvoraf flere må forventes at blive tilføjet til vandværkernes screeningsliste de kommende år, hvilket kan give vandværkerne helt andre bekymringer, fortæller Josef Kaissar Lazar:

"Selvom vi er glade for, at der bliver gjort noget ved de potentielt skadelige stoffer, er jeg nødt til at adressere et andet problem – økonomien. Vandværkerne er i forvejen underlagt nogle reguleringsrammer, der ikke tillader os at hæve priserne, bare fordi vores udgifter stiger. Det siger sig selv, at hvis listen af stoffer, vi skal screene for, bliver dobbelt så lang, vil det blive meget dyrt og tidskrævende. Denne udfordring er der også nødt til at findes en løsning på."

Næstved

Fejl i tilskudsordning til biogasanlæg koster NK-Spildevand op mod 700.000 kroner

Martin Pedersen foran spildevandstankene. Bag ham ses siloen, hvor biogassen udvindes.

NK-Spildevand er gået glip af et beløb i omegnen af 700.000 kroner i perioden september 2021 til oktober 2022. Dette skyldes en fejl begået i Energistyrelsen, da de uretmæssigt opkrævede tilbagebetaling af et VE-tilskud, der er en tilskudsordning til el produceret på biogasanlæg.

Årsagen til fejlen skyldes, at Energistyrelsen i deres tilskudsordning ikke havde taget højde for energikriser som den, der har ramt energimarkedet de senere år, fortæller Martin Pedersen, der er driftsleder hos NK-Spildevand og leder af gasmotorprojektet på centralrenseanlægget i Næstved.

Tilskudsordningen, som NK-Spildevand i denne periode fik glæde af, blev afregnet ud fra en fast takst, der i 2021 udgjorde et tillæg på 133,9 øre/kWh på el produceret på biogas. Da elpriserne senere tog himmelflugten og spotprisen for el oversteg den tildelte tilskudsordning, modregnede Energistyrelsen fejlagtigt beløbet i tilskudsordningen, hvilket ærgrer Martin Pedersen:

"Af VE-loven fremgik tilskuddet som værende et pristillæg og ikke et indtægtsloft. I stedet for at sænke tilskuddet til 0 øre/kWh i de måneder, hvor spotprisen var højere end selve tilskuddet, blev vi modregnet, hvilket vi har både en revisor og Energistyrelsens egne ord for, ikke skulle være sket."

På trods af at Energistyrelsen har erkendt, at de har begået fejl, får NK-Spildevand ikke de uretmæssigt modregnede tilskudskroner tilbage, fortæller Martin Pedersen.

Efter Energistyrelsen blev gjort opmærksom på fejlen, gik de i stedet ind og ændrede tilskudsordningen, så det fremover er muligt at modregne på de specifikke tilskudsordninger.

"Når Energistyrelsen direkte erkender at have begået fejl, undrer det mig, at de kan ændre reglerne med tilbagevirkende kraft. Det ville vi naturligvis gerne have vidst, da dette har haft betydning for, hvilken tilskudsordning vi har valgt", siger Martin Pedersen.

Fra urin og madrester til el, varme og gødning

Gasmotorprojektet på centralrenseanlægget i Næstved har kørt siden 2019, hvor den har produceret i omegnen af 1 mio. kWh el om året svarende til godt 220 gennemsnitlige familiers årsforbrug af el.

Under rensningsprocessen af spildevandet udskilles en større mængde bakterier og affaldsstoffer, der udskilles som slam. Dette slam bliver derefter presset og opvarmet i store lufttætte rådnetanke, hvor bakterierne omdanner en del af tørstoffet i slammet til metan – også kaldet biogas. Det fosforholdige slam køres herefter ud på markerne som gødning, mens biogassen omsættes til el- og varme via gasmotoren.

Strømmen genereret af gasmotoren sælges og købes via elnettet til spotpris, mens den overskydende varme benyttes til at opvarme bygningerne på centralrenseanlægget. Gasmotoren sparer her ved centralrenseanlægget for en masse penge, alt imens rensningsprocessen på effektiv vis udnytter spildevandets affaldsprodukter.

» Læs også "Spildevand bliver til grøn strøm"

Næstved

Intelligente lamper spotter dig i gadebilledet

I Næstved lyser knap 18.000 gadelamper op i mørket og viser vej gennem gader og stræder, men i disse år finder en større, bæredygtig udskiftning sted, og adskillige lamper "pensioneres".

Mange af de ældre lamper har været udstyret med lysstof- og kompaktør og natriumlamper. Pærer, der dels udgår i 2023 og 2027, fordi de sluger megen strøm og består af komponenter, der ikke er forenelige med en klimavenlig fremtid. For 9.000 lampers vedkommende bliver LED det nye sort over de kommende fem år.

Lamperne tænder, når de opdager dig

Flere steder rundt om i byen oplever man allerede, at gadebelysningens tændplaner med reduceret belysning har taget højde for energikrisen over vinteren 2022/2023, hvor belysningen har kørt, som var det endnu sommertid, men der er flere projekter på bedding for at optimere gadebelysningens systemer.

Envafor i Næstved vedligeholder kommunens gadebelysning. Her har man netop i april 2023 søsat et pilotprojekt med fokus på "Intelligent lysstyring", hvor LED-lamperne afprøves i et nyt system. Lamperne skal nemlig vha. sensorer og netværk tale sammen og kun tændes ved behov. I Æble-, Pære-, Kvædevænget og på Plantevej reduceres belysningen til 20 % lysstyrke, mens gadelamperne i industri kvarteret på Ydernæs slukker fuldstændigt, når ingen er på gaden.

Går eller kører man ind på en given vej i et af disse kvarterer, vil lampernes sensorer med en rækkevidde på 15 meter opdage aktiviteten og tænde. Første lampes sensor fortæller de næstfølgende 3-4 lamper, at de skal tænde. De er aktive i to minutter, hvorefter de slukker – eller reduceres til 20 % lysstyrke – igen for ikke at spilde unødigt strøm.

I villaområder og industrikvarterer med sparsom natlig aktivitet regner man med gode besparelser ved brug af 'intelligent lysstyring' i Næstved.

"En lampe, der lyser 100 %, holder 100.000 timer, som svarer til 20 år. I princippet vil en lampe på Ydernæs med en levetid på 20 år potentielt vinde op imod 20 års ekstra virke, før denne behøver pensionering, fordi den kun tændes ved behov, men ellers er helt slukket", fortæller driftsleder for vejlys i Envafors i Næstved, Peder Hansen.

Tilkalder selv service ved problemer

De intelligente lamper kommunikerer ikke blot med hinanden men også til hovedkontoret, der overvåger og servicerer systemet. Det betyder, at man hele tiden vil have hånd i hanke med, hvad der foregår ude på elnettet.

"Som tingene er nu, har man kunnet risikere, at lamper blev anmeldt i stykker, eller at overgravede ledninger lå i et par år, førend de gik helt i stykker.

Har man skullet ud år efter, at den overgravede ledning er dækket til igen, har et større eftersøgningsarbejde efter skaden skulle igangsættes", fortæller Peder Hansen.

Får alle gadelamper i kommunen mulighed for selv at kommunikere, kan de med det samme sladre om en fejl eller et overgravet kabel, så man ved præcis, hvor skaden er sket. Dermed kan skaden udbedres meget hurtigere end i dag.

"Udbygges systemet til også at blive opsat i mindre byer i Næstved Kommune, vil en gadelampe i Lov, Tappernøje eller Sandved selv kunne fortælle, hvis der er problemer på linjen, så man ikke sender en elektriker forgæves ud til en lampe eller ledning, der virker fint", slutter Peder Hansen.

Pilotprojektet med fokus på 'intelligent lysstyring' er et af 13 større og mindre projekter, der skal forbedre og fremtidssikre gadebelysningen i Næstved. Projektet blev sat i gang i april 2023.

Næstved

Gade- belysning på sommer- tændplan

Fra 2. maj 2023 er Næstved Kommune overgået til sommertændplan for gadebelysningen.

Det medfører dog ingen ændringer i gadebilledet. Næstved Kommune (Plan- og Lokaldemokratiudvalg) besluttede pga. energikrisen over vinteren 2022-2023 at indføre en spareplan for gadelamperne, som matcher sommertændplanen.

I perioden 2. maj til 15. august tændes gadelyset på nat-sænkingsniveau. Det betyder, at man nogle steder oplever, at hver anden gadelygte er tændt og for de dæmpbare LED-lamper, at lysstyrken er reduceret til 50 %.

**» Læs mere om sommer-
tændplanen**

Slagelse

Dronerne indtager nattehimlen

Der ligger kilometervis af fjernvarmerør under Slagelse og Korsør, som fører varmt vand fra varmeværkerne til kunderne. Faktisk har Envafors i Slagelse næsten 250 km rør, der ligger i jorden under slagelseboernes og korsoranernes fødder.

Droneovervågning af fjernvarmenettet:

- Dronen kan flyve cirka 30-45 min. på ét batteri
- Dronepiloten letter og lander kun dronen
- Dronen flyver i et koordinatsystem, som er lavet af piloten
- Der flyves om natten og i en højde på 85 til 125 meter over jorden
- Droneoverflyvning står ikke alene som kontrol af fjernvarmenettet
- Både helt nye rør og meget gamle rør fotograferes
- Dronen er udstyret med en faldskærm i tilfælde af, at den skulle styrte.

I forlængelse af hinanden ville rørene kunne nå fra Slagelse til Lübeck i Tyskland eller Kristianstad i Sverige, og da fjernvarmenettet udbygges med rekordfart kommer der hele tiden adskillige kilometer rør til.

For at lokalisere et brud på fjernvarmerørene ville man tidligere være afhængig af kundeforhøvelser eller at skulle grave et langt større område op end nødvendigt, men i dag benytter Envafors i Slagelse bl.a. droner til at undersøge fjernvarmenettet for lækager, brud og varmeudslag. Derfor opdages fejl på nettet nu langt hurtigere.

”Næsten alle vores hovedledninger er udstyret med alarmtråde. Men vi har som udgangspunkt ikke nogen alarmtråde i vores stikledninger.

Så hér har vi ikke mulighed for at måle efter lækager på trådene, og droneoverflyvninger er et super værktøj til at finde lækager”, fortæller driftsmester for fjernvarme i Envafors, Rasmus Trebbien Tribler.

Optimering af droneovervågningen

Hidtil har dronerne blot været at spotte på nattehimen hvert andet år og senest i februar 2023, men nu intensiveres aktiviteterne.

”Vi tilstræber, at vi fremover skal gøre det en gang om året”, siger Rasmus Trebbien Tribler. Samtidig nævner han, at overflyvningerne ikke står alene som kontrol af fjernvarmenettet, men at også andre metoder tages i brug løbende til at holde øje med, at alt er som det skal være.

Dronerne opsendes nemlig kun under meget specifikke arbejdsforhold; det skal være koldt, mørkt og vindstille uden regn eller sne. Derfor er der blot cirka 20 gode termografinætter årligt, hvor vejrforholdene er optimale, men arbejdet med dronerne giver pote. Ved seneste overflyvning fandt man tre brud på nettet.

Fotograferer udelukkende genstande

Dronerne producerer termografiske fotos, som kortlægger de problemer, der måtte være med fjernvarmerørene under gader og stræder, haver og indkørsler. Droneoverflyvningen er ikke noget, der berører folk derhjemme, da der flyves om natten og i en højde på 85 til 125 meter over jorden.

De fotograferer hverken dit brusebad eller dit havearbejde. Det termiske kamera viser kun varmesforskelle på genstande – personer eller aktiviteter kan ikke genkendes.

”Det kan dog få en betydning for kunden, hvis vi finder et brud, som skal udbedres. Så risikerer de, at vi skal grave på deres vej, grund eller indkørsel, og at vi derfor lukker for varmen kortvarigt, mens skaden udbedres”, siger Rasmus Trebbien Tribler.

Uddannede dronepiloter, som har de nødvendige kurser og certifikater, indhenter forud for flyvningen alle tilladelser fra myndighederne samt tilladelser fra sygehuset, flådestationen, kasernen, politiet samt dom- og arresthuse.

Næste gang du hører en svag summen over hovedet en mørk og kold nat og ser de små grønne og røde øjne i mørket, er det altså ikke en ufo, men Envafors i Slagelse der forsøger at passe på CO₂-regnskabet – og i sidste ende også din varmeregning!

Nyt tømningsregulativ for bundfældningstanke i Næstved og Slagelse Kommune

1. januar 2024 forventes et nyt fælles regulativ for tømning af bundfældningstanke i Næstved og Slagelse Kommune at træde i kraft. Regulativet blev godkendt i Næstved Byråd tidligere på året og er i øjeblikket i politisk behandling i Slagelse Kommune, hvor regulativet forventes at blive godkendt inden længe.

Regulativet er udviklet i samarbejde mellem Slagelse og Næstved Kommune, der også er øverste myndighed på opgaven. Den daglige drift og administration af opgaven har dog siden etableringen af det nye fælles serviceselskab Envafors ligget hos Envafors, hvorfor det giver god mening med et fælles regulativ.

Betydning for kunderne

Det nye regulativ vil have betydning for godt 8.200 ejere af bundfældningstanke i de to kommuner, fortæller projektleder Lisbeth Henriksen fra Envafors, der sammen med kollegaen Gitte Thuesen Demant varetager flere af de administrative opgaver i forbindelse med tømningsordningen:

”Udgangspunktet for det nye regulativ er fortsat at sikre, at alle tanke for helårsboliger tømmes minimum en gang om året og sommerhuse hvert andet år. Dette er nødvendigt for, at tankene kan fungere miljømæssigt optimalt”.

"Det har også været vigtigt i det nye regulativ, at tømningsprisen for den enkelte grundejer skal afspejle den ydelse, der bliver leveret", fortæller Lisbeth Henriksen.

De nye priser for 2024 kendes dog først senere på året, fortæller hun videre. Først skal tømningsordningen nemlig i udbud, hvorefter de to kommuner i henholdsvis Næstved og Slagelse skal godkende budgettet.

Tømningsordning skal i EU-udbud

Aftalen med de nuværende entreprenører, der tømmer bundfældningstankene i hhv. Næstved og Slagelse Kommune, udløber pr. 31. december 2023. Inden det nye regulativ træder i kraft, skal opgaven derfor sendes i EU-udbud. Derefter kan Envafors melde mere konkret ud om blandt andet prisen for den nye ordning, fortæller Gitte Thuesen Demant:

"I udbuddet kommer vi til at lægge vægt på blandt andet pris, kvalitet og ensartethed for håndte-

ringen i de to kommuner. I og med at vi udbyder opgaven for de to kommuner samlet, har vi en forventning om, at vi kan få et bedre tilbud, end hvis kommunerne hver især var alene om udbuddet. Grundet inflationen og stigende udgifter til blandt andet brændstof, kan kunderne dog alligevel komme til at mærke en lille prisstigning".

Opgaven forventes at blive sendt i EU-udbud hen mod slutningen af sommeren, hvor entreprenører fra både nær og fjernt kan byde ind på opgaven.

Tømningsordningen og økonomi:

- Tømningsordningen fungerer efter et "hvile-i-sig-selv-princip", hvilket vil sige, at ordningen ikke må give hverken overskud eller underskud.
- Budgettet og regnskaberne for tømningsordningen i de to kommuner holdes derfor adskilt og udarbejdes særskilt én gang årligt.

EU-forslag: Industrien skal betale for spildevandsudledning

Et udvidet producentansvar for byspildevand kan meget vel være på trapperne. Forslaget til en revideret byspildevandsdirektiv har de seneste måneder splittet vandene både på Christiansborg og i Europa-Parlamentet, hvor forslaget blev præsenteret sidste efterår. Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at industrien i EU-medlemslandene – herunder Danmark – vil blive pålagt at betale for den forurening, de udleder med spildevandet.

Begejstring i vandsektoren

Forslaget om en revideret byspildevandsdirektiv har vakt begejstring i vandsektoren, hvor blandt andre DANVA har udtalt sig yderst positivt om lovforslaget. Henrik Birch, der er administrerende direktør i Envafor, glæder sig ligeledes over lovforslaget og udtaler, at han kun finder det rimeligt, at dem, der forurener spildevandet, også er dem, der betaler for, at det bliver rensset igen:

“Som det er i dag, er det miljøet og forbrugerne, der betaler regningen. Det, mener vi hos Envafor, ikke kan være rimeligt. Vi håber derfor, at de danske EU-politikere vil være med til at stemme forslaget igennem, så producenterne og dem, der udleder kemikalierne i spildevandet, bliver gjort til medansvarlige for forureningen”, udtaler Henrik Birch.

Miljøfarlige stoffer i spildevandet:

- Europa-Parlamentet anslår, at 92 % af de miljøfarlige stoffer i Europas byspildevand stammer fra medicinal- og kosmetikindustrien.
- Op mod 96 % af de miljøfarlige stoffer i medicin ender i spildevandet via toilettet.
- Danske spildevandsselskaber er blandt Europas bedste, hvad angår rensning og håndtering af spildevand. Mere end 99 % af spildevandshåndtering i Danmark lever op til kravene i EU's byspildevandsdirektiv. EU-gennemsnittet ligger på 76 %.

Lovforslag gavner klima og forbrugerne

Et udvidet producentansvar findes i forvejen på nogle få produkter herhjemme. Herunder pant-systemet samt på visse typer af plastik- og engangsemballage, hvor det udvidede producentansvar tidligere er blevet indført med stor succes.

Henrik Birch håber, at et udvidet producentansvar på byspildevand samtidigt kan medvirke til, at de industrier, der udleder flest miljøfarlige stoffer i spildevandet – og som kan se frem til at skulle betale mest til spildevandsrensningen fremover – bliver mere opmærksomme på at mindske deres udledning af miljøfarlige stoffer:

“Det er i dag nogle få industrier, herunder kosmetik- og medicinalindustrien, der står bag langt størstedelen af udledningerne. Hvis et revideret byspildevandsdirektiv kan sætte skub i, at disse industrier udvikler produkter med færre miljøfarlige stoffer, vil det komme både forbrugerne og miljøet til gavn. Indtil da er det kun rimeligt, at de betaler til udviklingen og implementeringen af nye rensningsteknologier”, understreger Henrik Birch.

Energiforsyning fra solen til undergrunden... til Slagelse!

Elektrificering af samfundet, fremme af geotermisk varme og køreplaner for CO₂-fangst er grundessen- sen af to lovforslag, som er vedtaget i foråret 2023.

Mens Envafors ifølge adm. direktør i Envafors, Henrik Birch, også i fremtiden vil kigge nærmere på de nyeste teknologier – herunder geotermi – er der allerede godt gang i hjulene for fjernvarmen.

I Slagelse, Skælskør og Korsør udbygges og udrulles fjernvarmen og slår alle rekorder i tilslutning.

Fjernvarmeforsyningen har i de senere år investeret i mange nye produktionsanlæg og er i dag bæredygtig. 86 % af energien er baseret på vedvarende energi (VE). Denne udvikling fortsætter i de kommende år med investeringer i store varmepumper, som skal nyttiggøre energien fra bl.a. nye havvindmøller.

“Det giver rigtig god mening for os at udnytte den nye lovgivning mht. bl.a. direkte el-linjer – altså få noget vindenergi ind i fjernvarmen, så vi bliver en mere aktiv spiller i sektorintegrationen, end vi allerede er i dag, hvor vi producerer grøn strøm på vores halmkraftvarmeværk”, siger energichef i Envafors, Carsten Lunde.

Bedre med blæsten

“Vi har baseret os på biomasse, og vi laver omstilling med varmepumper. Det er ret spændende at kigge på den her integration mellem el og varme. Vi skal elektrificere samfundet, og vi skal bruge tre gange så meget strøm i fremtiden. Der er også nogen, der er nødt til at kigge på at udbygge med vind og varmeværker. Det gør det interessant for os at kigge på at få stillet nogle landvindmøller op”, siger Carsten Lunde.

Og der skal ikke mange møller til at generere nok strøm til varmeværkerne. *“Det kræver bare ét par vindmøller – og så en vind, der blæser!”,* griner Carsten Lunde.

Fra Solen til Halsskov

Varmedeforsyningsselskabet må ikke selv stå for CO₂-fangst jf. lovgivningen. Alligevel ser energichefen muligheder i lovforslaget fra marts, der omhandler nye køreplaner for, hvordan en virksomhed skal agere ift. CO₂-fangst, -transport, -lagring og -udnyttelse.

“Det er ikke vores kerneforretning, men hvis og såfremt biomasse i fremtiden bliver afgiftsbelagt med f.eks. CO₂-kvoter, er det interessant at kigge på, hvordan vi kan få det opsamlet. Vi vil rigtig gerne være endnu mere grønne, og hvis nogen kunne tænke sig at prøve at samle CO₂ op fra vores anlæg, stiller vi os meget gerne til rådighed for det”, siger Carsten Lunde.

Varmeselskabet må ikke selv udvikle teknologi, men kan deltage i f.eks. EU-støttede forskningsprojekter. Et sådan er netop sat i søen.

"Senere på året etablerer vi et EUDP-projekt sammen med ingeniørvirksomheden ATE, som skal lave nogle soltrug og saltlagring til ORC-anlæg (Organic Rankine Cycle, red.) og DTU, som skal indsamle data. Anlægget kan lave strøm og varme ud fra solens energi. ATE mener, at solfangerne på markedet kun udnytter 20 % af den energi, der kommer fra solen, men der er potentiale for at udnytte 80 %. Det bliver et forsøgsanlæg i Halsskov, hvor vi drifter og efterprøver de her teorier for at se, om der er økonomi i det", fortæller Carsten Lunde.

En undergrund med potentiale

Ifølge en landsdækkende screening af geotermi i fjernvarmesystemerne for Energistyrelsen ligger Slagelse i Det Danske Bassin. Det er et indsynkingsområde, hvoraf nogle lag anses som egnede for geotermisk varmeproduktion. GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland) har vurderet, at sandsten fra Gassum Formationen udgør det bedst potentielle geotermiske reservoir ved Slagelse. Der er dermed masser af potentiale for også at kunne kigge i retning af varmeforsyningslovens afsnit om fremme af geotermisk varme.

"Der er ingen tvivl om, at geotermi er en energikilde, vi kunne anvende her i Slagelse. Det er en vedvarende energikilde og meget interessant, fordi undergrunden her i Slagelse ser rigtig fornuftig ud til det. Geotermi er typisk noget, man lægger i bunden af sin varmekurve. Dvs., det dækker 20 % af ens varmebehov", siger Carsten Lunde.

Den primære reservoirmulighed i Slagelse udgøres af ca. 125 meter sandsten, der er beliggende mere end 1135 meter under terræn. I et geotermisk anlæg pumper man varmt vand op til overfladen gennem en boring, indvinder varmen ved hjælp af varmeveksler og pumper det afkølede vand ned i undergrunden igen.

I Danmark er det saltholdige vand i undergrunden ikke varmt nok til at producere strøm, men potentialet for fjernvarme er ifølge Energistyrelsen stort.

"Vi kigger hele tiden på mange forskellige, nye teknologier. Fremtiden byder sikkert på geotermisk varme – også for os", siger adm. direktør i Envafors, Henrik Birch.

Der er på nuværende tidspunkt tre geotermiske anlæg i drift i Danmark ved hhv. Thisted, Sønderborg og på Amager.

De nye grønne lovregler betyder bl.a., at leveringen af opvarmet vand fra geotermiske anlæg til kollektive varmeforsyningsanlæg undtages fra prisreguleringen, hvis de overholder en række krav;

- at overskydende CO₂-kvoter, opnået ved statslig støttet CO₂-fangst, -transport, -lagring og -udnyttelse, nu kan overføres til statsligt støttede CO₂-fangstenheder, og
- værdien kan indgå i beregningen af støttebeløbet med henblik på at finansiere CO₂-fangsten;
- herudover har en revidering af elforsyningsloven fjernet omveje i el-distributionen.

Det skal give energisektorens aktører et bedre incitament for at udnytte grøn strøm bedre.

Læs mere

- » **L 24 Forslag til lov om ændring af lov om varmeforsyning**
- » **Lov om ændring af lov om elforsyning og lov om afgift af elektricitet**
- » **Rapporter om geotermi hos Energistyrelsen**
- » **Områderapport for Slagelse hos Energistyrelsen**

Slagelse

Grønne lån finansierer fjernvarmeudrulning

Envafors udvider i de kommende år fjernvarmenettet i Slagelse Øst og Vest, Korsør og Halskov. De grønne tiltag inden for varmesektoren med fjernvarmeudvidelser finansieres gennem lån, der er certificeret som grøn investering. Det sker efter, at KommuneKredits Grønne Komité har vurderet, at projektet bl.a. understøtter bæredygtig udvikling af samfundet og genererer positive effekter for miljø og klima.

KommuneKredit yder grønne lån til bl.a. lav-emissionsanlæg og vedvarende energianlæg samt distribution af fjernvarme i hele Danmark, som bidrager til at sikre adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til konkurrencedygtige priser.

Envafors anses som en af de mest miljø- og klimavenlige fjernvarmeleverandører, idet fjernvarmen bliver produceret på bl.a. halm, træflis og solvarme. Med fjernvarmeteknologi kan man mindske varmeproduktionens anvendelse af fossile brændsler og løse problemer i forbindelse med affaldshåndtering. Varmeproduktionen i Envafors sker med udgangspunkt i ca. 86 % vedvarende energi.

Envafors' andel af grønne lån er pr. årsskiftet 2022/2023 på 100 %, og certifikatet er bevis for, at investeringen er finansieret med grønne obligationer i KommuneKredit. Også NK-Forsyning fik tilbage i 2021 det grønne certifikat for investeringer inden for vandområdet.